

Urfolkens rättigheter i Arktis

1. Rekommendation

Rekommendationen har följande lydelse:

Nordiska rådet rekommenderar de danska, norska, finska och svenska regeringarna,

att sörja för att urfolkens rättigheter inte kränks när regionens naturresurser blir utvunna, bland annat genom att implementera FNs vägledande principer för näringsliv och mänskliga rättigheter samt OECDs riktlinjer för multinationella företag

2. Meddelande från Danmarks, Norges, Finlands och Sveriges regeringar

De nordiske lands regjeringer er opptatt av å sikre urbefolkningens rettigheter i Arktis. Rekommandasjonen er stilet til den danske, finske, norske og svenske regjering.

Den norske regjeringen har i Stortingsmelding om nordområdene, Meld. St. 7 (2011-2012), følgende målsetting og prioriteringer angående urfolk:

”Regjeringen vil at nordområdepolitikken fortsatt skal bidra til å trygge urfolks kultur og livsgrunnlag.”

Videre prioriteringer er blant annet å sikre at økt næringsaktivitet som berører urfolks interesser skjer på en balansert og miljømessig bærekraftig måte, og i overensstemmelse med princippet om free, prior, informed consent.

Utviklingen i nord handler om en bærekraftig sosial, kulturell og økonomisk utvikling, og respekt for miljøet og urfolks interesser og rettigheter. Et grenseoverskridende kunnskapsprogram for dokumentasjon av samisk tradisjonskunnskap i de nordiske land og Russland er under utarbeidelse.

I tillegg forberedes utviklingsarbeidet av urfolksstandarder/etiske retningslinjer for økonomisk virksomhet i nord.

Urbefolkningens rettigheter framheves både i det finske regjeringsprogrammet og den arktiske strategien fra sommeren 2010. I strategien betones særlig delaktighet i beslutninger som påvirker urbefolkningens stilling og at urbefolkningens stilling løftes opp i Arktis råd og Barents euro-arktiske råd.

Den danske, finske, norske og svenske regjeringen anser at rekommandasjonen kan avskrives.

3. Utskottets betänkande

Medborgar- og konsumentutskottet noterar meddelandet från Danmark, Finland, Norge och Sveriges regeringar angående urfolkens rättigheter.

Utskottet välkomnar de norska och finska insatserna och målsättningarna på området, såväl som det förberedande arbetet med etiska riktlinjer för ekonomisk verksamhet i nordområdena. Här är det angeläget att inkludera urfolksrepresentanter i det förberedande arbetet, såväl som att se till den gränsöverskridande aspekten. Förhoppningen är de etiska riktlinjerna kan komma att omfatta Arktisområdet som helhet.

Danmarks och Sveriges respons saknas i det ovanstående meddelandet, vilket är beklagligt, inte minst som Sverige är nuvarande ordförande i det Arktiska rådet och därmed en drivande kraft i det arktiska samarbetet.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår Medborgar- och konsumentutskottet

*att Nordiska rådet lägger meddelandet om Rek. *9/2012/medborgar till handlingarna och avvaktar nästa års meddelande.*

Göteborg 27. September 2012

*Anna Ljunggren (A)
Hans Wallmark (M)
Illugi Gunnarsson (Sj.)
Isabella Jernbeck (M)
Jeppe Mikkelsen (RV)
Marianne Berg (V)*

*Martin Kolberg (A)
Maria Stenberg (S)
Michael Tetzschner (H)
Per Arne Olsen (FrP)
Satu Haapanen (gröna)
Suna Kymäläinen (sd)*

Nordiska rådet

**Rek. *9/2012/medborgar
D 2012**

Tidigare nummer:
A 1554/medborgar

Behandlas i:
Medborgar- och
konsumentutskottet

J.nr. 12-00086-20